

mwana maha kani

“mwana maha kani!” utux kay hani ga ba’un sa wayan ini kusa kasa ku yaw la. “ba’un ’si nyasa ga, kana ta...” “ana pisa pila ru king ga, ini thyaziy mbaziy ku rema ba’un!” sazing kay hani ga, niya pcba ita maha ana nanu yaw, siki trhgung lnglung han, ru mtyaw sku ’yat ptya’ih s’uli ini ga isu nanak uziy.

statuy ta, utux smogan mmbu uwaw ru miray haya traku na s’uli, ana naha ’si kyali maha minnbu su uwaw lga, laxiy piray traku la. ini pung ru ’si agan inlungan nanak miray. tehuk sku hmor tayan, ini ga stutu nanak, mhiri ku traku lga, musa pisa pila ’osa ps’yu la. nanu ye’asa ku ana ’si kayan maha “ba’un ’si nyasa ga, kana kung ksinuk miray...” loziy utux na pinspung, lla’i ga aring cikuy siki nble’un pcba na yaba yaya. nki naha ba’un nanu ku balay nanu ku ya’ih.

kyan utux ku yaw slali. la’i ga mutux musa mkuri sku ana nanu yaw s’uli. txan nku yaya nya ga, ini nya psba’iy maha ya’ih ku mkuri, muri p’asun nya maha cyakin ba su, ungat nanu luwan ta, ulung isu nya ta thuyay myanux. tehuk ana mrkyas ku la’i ga ini nya ba’iy ’myuw ku kkuri nya la. nanu ye’asa ku minxaliy kyapun na kinsat lru, posun sku bbhlan.

kya minpisa kyapun ru waya n_gyut n_gyut ye’suw ku cmi nya, siki philun na gaga la. ini tehuk sku ptusan ga, kyalun nya ku plahang bbhlan maha mwana ini mamu philiy kung na ga, wahay kung tayux ni yaya mu han. swalan naha ru mwah tayux yaya nya lga, msina loziy sku yaya nya maha bbuway mu cikay loziy bubu su aw? wiwan naras mu la. ’si txiy ’si nya kasiy ku bubu ni yaya nya ru kmayan “uya, aring kung la’i cikuy magan yaw s’uli ga nki su psba’an kung maha laxiy kuri, ini su pcba’iy kuzing ru tehuk soni maha kani ku knxan mu la”.

utux ku niya pspngan na kay hani ga, ita ka m’binkis ga siki lokah ta pcba sku lla’i ru kinbahan ta, kahun sku kay ta ru pinhkngayan ta uziy, siga kagang, ana kyalun nku yaba ku la’i nya maha nblay hmakay laxiy ktuki hmkangi, syukun nku la’i kagang maha, uya niya mtuki mme’ay uziy hhakay su ru. nanu ye’asa ku kyan utux kay maha “mlahang sku lla’i, ini pung kay ku la’i ga, pintkari nku yaba”.

son kani lnglung ga, rahu balay ku rngu na yaba yaya hiya, kahun sku ppcba su kay, kahun sku pinhkngyan su, ini su ba’iy lga, niya rema kbalung isu ku lla’i la. nanu ye’asa ku siki mrrhu hazi ku son binkis hiya.

但願如此

「但願如此！」這句話意涵事情並不如預期。「千金難買早知道！」這句話就是在教導我們，做任何事都要深思熟慮，不要作出害人害己的壞事。

舉例來說，一個喜歡飲酒的人，喝酒以後還喜歡自己開車，人們勸阻也不聽，直到酒駕出事了，就要付出許多代價。

另一個比喻是，父母必須從小好好教導孩子如何明辨是非。有則故事提到一個從小喜歡偷竊的孩子，當他偷東西回家時，媽媽沒教他偷竊是不對的，反而讚美他。

他長大仍以偷竊維生，直到被關進監獄，仍不知悔改。幾番進出監牢後被判死刑，槍決前幾日，他請求見媽媽最後一面，並請求吃媽媽的奶，重溫媽媽的懷抱。突然，他狠咬了媽媽的乳頭，憤恨地說：

「媽媽！我小時候偷拿別人的東西時，妳要責備我，但妳沒有教我，以至於我現在過這樣的生活」。

為人父母須善盡教導後代子孫的責任，除了言教，更要透過身教，因此，身為長輩理當謹言慎行！

mrrhu inlungan balay nku sinlux myanux

pyang blay tunux ru niya miru sku laygako te sazing na hakasi ru blay
balay tunux i Hayung, bliy blay hazi ku kinyanux sali nya. mlahang rahu
smento sali sa sehu pmahan ni yaba nya, rngu nya rmaw mlahang kinyanux
sali, twangan nya pmahan nya ru musa mtyaw sku smr'iyu syup na rahu
smento sali, mpuw msyaw kayan pint'yagun nya hasa i niwan sa utux ryax
ma. llungun muw kinbetux s'pila ni yaba muw, kyan tikay hngi muw ryax
lga, mutuw kung musa rmaw smr'iyu syup ru pbuling syup sku rahu sali
sehu, utux utux kelang halan myan kmagaw ru lmamu syup, m'buk balay ki.

kyan utux ryax, niya mlukus sa hbaw balay ru r'tung na yupun ku hiya,
sruru nya traku cikuy ssyun na syup, mgluw la'i tikuy ru yaya myup sku
erobeta. ini kbsya kylun yaya ku la'i maha “klokah miru ki, nki su ini
kbalung mama hani, nanak lmamu syup yuwaw ba'un nya, psiy su khesip
krriyax uzi lga, ana kyan s'uli niya ms'rux kya ga! spyangun nya kmayan
uzi.”

rngu nya smru inlungan nya ru tehuk sku hhalan nya kelang, rwanan
nya cikuy traku mhtuw ru tgyah sa lihun kelang hasa, ga pskura nya la'i

tmalung slhagun nya maha, “mokih”, klokah miru ru kngyat balay miru ki!

laxiy balay kbalung kuzing, ungat balay nanu kinba'an muw.

ana n'inu ku pinmahan ga ini kusa blay isu hiya ru wawi pinmahan su
hiya, atuni m'kuysang su, m'psba biru su, m'pklu su, ru m'toki su. pyux
balay ku minspila naha pyanga sa pyux balay pila naha, habayaw balay
maha kasa kwara lga, ima muas ptyaw pruru traku hmakut na ssyup lpi! bliy
maha kasa pinmahan naha lga ya'ih tunux naha la.

yeku inlungan su nanak ga siki kngyasun su smru, atuni plmuh su ana
rahu walax ru rahu rhuyan ga, ini ga mtt'it yuwaw ru zihung na yuwaw ga,
laxiy inkuxiy. nanu tehuk sku mlhngan lga, llungun su uzi maha nanu ryax
wayan hani, ru pmmlux inlungan ha ru plnglung maha sson ta nanu musa
smblay kwara yuwaw hani la.

人生志氣

Hayung 是國立大學研究所碩士班的高材生，出身平凡家庭。他爸爸是大廈警衛，為了貼補家計，兼差幫大廈的住戶清理垃圾，數十年如一日。顧念爸爸賺錢辛勞，Hayung 一有空，便到爸爸上班的大廈幫忙，挨家挨戶收、倒垃圾。

有次，他和一對母子共乘電梯上樓。母親逮著機會，在電梯裡教育她的小男孩：「你要用功念書，才不會像他一樣，長這麼大，除了幫人倒垃圾，什麼也不會，是個沒出息的人，註定要貧窮一輩子！」。他忍到步出電梯時，回過頭去，也「勉勵」小男孩一番：「小弟弟，你一定要努力讀書！不要像我一樣。」

職業不分貴賤，若每個人都在高社會地位的工作，誰來清運垃圾、修築馬路、種植蔬菜？中下階層的人，付出血汗勞力，才讓上階層的人養尊處優的生活！他們有什麼權利輕視中下階層的人？又有什麼理由認定他們是人生競技場上「失敗者」？

心志要堅強，恰逢遇到大雨及大風，或著是麻煩困難之事，不用驚慌，要勇於接受事實，到了夜晚可靜靜的想想遭遇的事情。